

KOMENTÁŘ

6. března 2024

Během roku 2023 v kraji zaniklo 20 836 ekonomických subjektů

V Jihočeském kraji se v průběhu roku 2023 zaregistrovalo 5 259 nových ekonomických subjektů, převažující část z nich tvořily fyzické osoby (79,0 %). Naopak v kraji ukončilo svou činnost 20 836 subjektů, jednalo se téměř výhradně o fyzické osoby.

Registr ekonomických subjektů (RES) je veřejným seznamem, jenž je vytvářen a spravován Českým statistickým úřadem podle §20 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, dále fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou. V Registru ekonomických subjektů bylo ke konci roku 2023 v Jihočeském kraji vedeno celkem 153 431 subjektů.

V průběhu roku 2023 vzniklo na jihu Čech celkem 5 259 nových subjektů, zaregistrovalo se tak o 2,9 % více jednotek než v předchozím roce. Počet nově vzniklých ekonomických subjektů se již potřetí v řadě za sebou navýšil.

Tab. 1 Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty podle vybraných právních forem v Jihočeském kraji

Právní forma	Vzniklé					Zaniklé				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
Celkem	4 733	4 385	4 829	5 109	5 259	6 173	3 146	3 226	5 120	20 836
Fyzické osoby	3 539	3 326	3 642	4 025	4 157	5 605	2 752	2 849	4 692	20 366
soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona	3 275	3 051	3 342	3 755	3 693	2 783	2 343	2 509	4 340	19 635
soukromí podnikatelé podnikající dle jiných zákonů	99	71	85	70	182	2 617	264	171	123	165
zemědělníci podnikatelé – fyzické osoby	74	75	88	62	118	77	70	76	97	406
zahraniční fyzické osoby	91	129	127	138	164	128	75	93	132	160
Právnícké osoby	1 194	1 059	1 187	1 084	1 102	568	394	377	428	470
obchodní společnosti	878	787	919	791	799	373	311	279	305	361
společnosti s ručením omezeným	865	777	912	783	789	336	281	256	283	336
akciové společnosti	9	7	6	5	7	23	18	15	10	14
společnosti vlastníků jednotek	76	83	101	99	101	1	1	1	1	2
družstva	-	5	2	2	4	18	16	9	10	14
příspěvkové organizace	4	-	3	-	1	2	-	1	1	1
spolky a pobočné spolky	219	162	151	163	181	63	46	45	78	69

V Jihočeském kraji se celkem zapsalo 4 157 fyzických osob (+3,3 %), na vzniklých subjektech kraje se podílely 79,0 %. Velmi výrazně mezi nimi převládali soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona, i když se jich v roce 2023 zapsalo o 1,7 % méně než v roce 2022 a jejich podíl na fyzických osobách kraje meziročně poklesl o 4,5 procentního bodu na 88,8 %. V roce 2023 bylo v kraji založeno 1 102 právnických osob (+1,7 %). Na vzniklých subjektech kraje se podílely 21,0 %. Výrazný, a to 71,6% podíl mezi právnickými osobami zaujímaly obchodní společnosti, mezi nimi zcela jasně převažovaly společnosti s ručením omezeným.

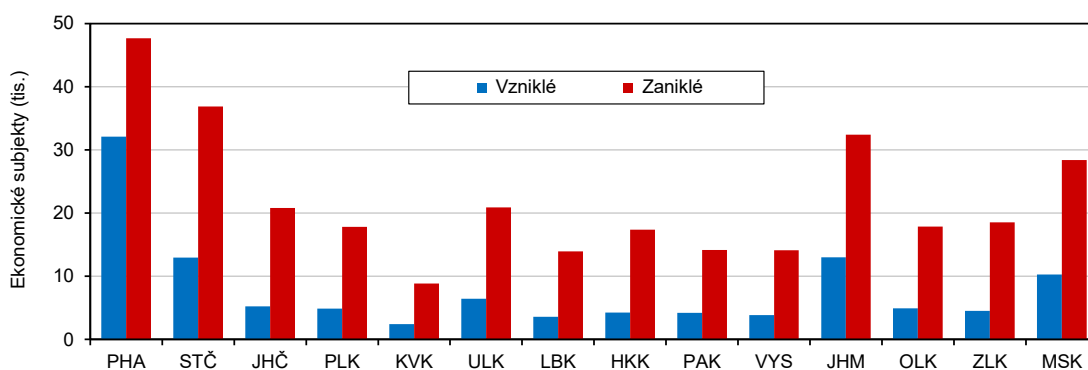
KOMENTÁŘ

V jižních Čechách během roku 2023 **zaniklo** 20 836 podnikatelských subjektů, svou činnost tak ukončilo čtyřikrát více jednotek než v předchozím roce. Tento enormní meziroční početní nárůst zaniklých subjektů byl zřejmě ovlivněn vznikem nové povinnosti vlastnit datovou schránku. Většinou přestávaly podnikat fyzické osoby, jejich podíl na zaniklých subjektech Jihočeského kraje činil 97,7 %. Z dlouhodobého hlediska se situace v Jihočeském kraji ve sledovaném roce 2023 výrazně odlišovala od předchozích let – ve srovnání posledních deseti let se množství zaniklých subjektů, kromě roku 2023, pohybovalo pod sedmitisícovou početní hranicí.

Celkem na jihu Čech v roce 2023 zaniklo 20 366 fyzických osob, převážnou část z nich (96,4 %) tvořily soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona. Právnícké osoby se podílely na celkovém množství zaniklých ekonomických subjektů v kraji jen nepatrně (2,3 %), přesto jejich zániky zaznamenaly meziroční nárůst o 9,8 %. Na jihu Čech v průběhu roku 2023 zaniklo 470 právníckých osob, a to převážně obchodních společností (361).

Množství v roce 2023 zaniklých ekonomických subjektů se v porovnání s předchozím obdobím v rámci celého **Česka** výrazně navýšilo. V ČR celkem ukončilo svou činnost o 210,0 % více subjektů než v roce 2022. Meziročně se zvýšil i počet nově vzniklých ekonomických subjektů, a to o 1,5 %.

Graf 1 **Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty podle krajů v roce 2023**

V mezikrajském srovnání v roce 2023 jednoznačně nejvíce **vznikaly** nové subjekty v hlavním městě Praze (28,5% podíl z celkového počtu vzniklých subjektů v ČR). Praha se také vyznačovala výrazně nejvyšším podílem nově založených právníckých osob (48,9 %) z celkového počtu všech vzniklých subjektů (32 092) v daném okrese. Po hl. m. Praze nejčastěji nové jednotky vznikaly v Jihomoravském kraji (13 026). Naopak nejméně (2,2 %) se jich zaregistrovalo na Karlovarsku (2 425).

Stejně tak jako v jižních Čechách, počet nově vzniklých ekonomických subjektů v roce 2023 stoupl ve většině krajů ČR. Nejvíce se počty nových jednotek navýšily v Olomouckém kraji (+5,8 %). V Jihočeském kraji byl meziroční nárůst čtvrtý nejvyšší. Naproti tomu méně ekonomických subjektů než v roce 2022 se zaregistrovalo ve Zlínském (–0,5 %) a Pardubickém kraji (–1,2 %) a dále v Kraji Vysočina (–3,3 %).

Mezikrajské srovnání zřetelně ukazovalo na skutečnost, že ekonomické subjekty nejvíce **zanikaly** v hl. m. Praze (15,4% podíl z celkového počtu zaniklých subjektů v ČR) – svou činnost

KOMENTÁŘ

zde ukončilo 47 708 jednotek. Hranici 11% podílu na celkovém počtu všech v Česku zaniklých ekonomických subjektech přesáhl ještě jeden kraj, a to Středočeský (11,9 %).

Ve všech krajích ČR se v průběhu roku 2023 meziročně navýšil počet **zaniklých** ekonomických subjektů. Nejvíce v mezikrajském srovnání stoupl počet zaniklých jednotek oproti roku 2022 na Zlínsku (+366,9 %) a Karlovarsku (+321,8 %). V jižních Čechách bylo meziroční zvýšení počtu zaniklých subjektů ve sledovaném roce třetí nejvyšší.

Z bližšího pohledu na jednotlivé **okresy Jihočeského kraje** je zřejmé, že se od sebe značně liší. V roce 2023 jednoznačně nejvíce podnikatelských subjektů **vznikalo** v okrese České Budějovice (1 928). Právnícké osoby se zde na vzniklých subjektech podílely 24,6 %, tento podíl právníckých osob byl v meziokresním srovnání druhý nejvyšší. Naopak nejméně nových subjektů vzniklo v okrese Prachatice (339). Fyzické osoby se na vzniklých subjektech Prachatického okresu podílely 82,3 %, tento podíl fyzických osob byl v meziokresním srovnání třetí nejvyšší.

V rámci jednotlivých území kraje **ukončilo** své podnikání nejvíce subjektů v okrese České Budějovice (6 687). Naopak nejméně se rušily subjekty na Prachaticku (1 672). Nejvyšší podíl (98,5 %) zaniklých fyzických osob ze všech zániků daného okresu byl shodně zaznamenán hned ve třech okresech – Písecku, Prachaticku a Táborsku. Nejvyšší podíl zaniklých právníckých osob ze všech ukončených subjektů v okrese bychom našli na Českobudějovicku (3,7 %).

Souhrnně lze konstatovat, že nejvíce podnikatelských subjektů v rámci Jihočeského kraje vznikalo ve sledovaném roce 2023 na Českobudějovicku (36,7 %), ale zároveň v tomto okrese nejvíce subjektů ukončilo svou činnost (32,1 %). Na druhé příčce v pomyslném žebříčku se nacházel okres Tábor. Na Táborsku bylo nově založeno 15,3 % subjektů ze všech vzniklých subjektů kraje, ale naproti tomu také zaniklo 15,0 % jednotek.

Tab. 2 Vzniklé a zaniklé ekonomické subjekty v Jihočeském kraji a jeho okresech v roce 2023

Kraj, okresy	Registrované subjekty celkem (stav k 31. 12.)	Vzniklé subjekty			Zaniklé subjekty		
		celkem	v tom podle právní formy		celkem	v tom podle právní formy	
			fyzické osoby	právnícké osoby		fyzické osoby	právnícké osoby
Jihočeský kraj	153 431	5 259	4 157	1 102	20 836	20 366	470
České Budějovice	51 836	1 928	1 453	475	6 687	6 441	246
Český Krumlov	14 321	469	347	122	2 062	2 026	36
Jindřichův Hradec	19 697	650	516	134	2 965	2 917	48
Písek	16 360	505	446	59	2 153	2 120	33
Prachatice	11 915	339	279	60	1 672	1 647	25
Strakonice	15 224	563	473	90	2 181	2 146	35
Tábor	24 078	805	643	162	3 116	3 069	47

Nejčastěji na jihu Čech v roce 2023 vznikaly subjekty, které se dle převažující **ekonomické činnosti podle klasifikace CZ-NACE** zabývaly stavebnictvím (15,0% podíl ze vzniklých subjektů kraje). Druhým nejvíce zastoupeným odvětvím činnosti byl průmysl (14,1 %). Převážná část subjektů (98,2 %) se zaměřila na zpracovatelský průmysl. Třetí nejpočetnější skupinou byly

KOMENTÁŘ

dle CZ-NACE ostatní činnosti, kterými se zabývalo 9,6 % ekonomických subjektů. U celkem 13,7 % vzniklých subjektů (634 jednotek) nebyla určena převažující ekonomická činnost podle klasifikace CZ-NACE.

Nejčastěji v jižních Čechách ukončily v roce 2023 svou činnost podnikatelské subjekty, které se dle převažující ekonomické činnosti podle klasifikace CZ-NACE zabývaly velkoobchodem a maloobchodem; opravami a údržbou motorových vozidel (24,5% podíl ze zaniklých subjektů kraje). Druhým odvětvím, kde nejčastěji subjekty zanikaly, bylo stavebnictví (17,7 %); třetí nejpočetnější skupinu zaniklých subjektů tvořily jednotky zabývající se průmyslem (13,3 %).

Většina nově vzniklých ekonomických subjektů v Jihočeském kraji (56,7 %) udala **v kategorii počtu zaměstnanců** svou velikost. Převažoval stav bez zaměstnanců (94,4 %). Mezi subjekty se zaměstnanci převládaly tzv. mikropodniky (1–9 zaměstnanců). Svou velikost také uvedla malá část (8,9 %) zaniklých subjektů. Většinou (z 95,9 %) byl uveden stav bez zaměstnanců.

Další informace:

[Veřejná databáze](#)

Kontakt:

Ing. Ivana Vacková
KS ČSÚ v Českých Budějovicích
e-mail: ivana.vackova@czso.cz
T: 386 718 321, M: 730 518 926